

Locuinta Redac'orului
si
Cancelarii Redactiunii
e b.
Strat'a trăgătorului [Lă-
văzutoxa], Nr. 5.
Borisorile nefrancate nu se voru
prim decat numai de la coresponden-
tiile regulare ai „Federatiunii.”
Articoli transisi si republished se
voru arde.

FEDERATIUNEA

Diurnal politici, literari, comercial si economicu.

Va esii Mercuri-a, Vineri-a si Dominec'a.

Pest'a, 9/21. nov., 1871.

Comentariile a supr'a demissiunii lui Beust si a supr'a avenirii lui Andrassf nu se mai finesc. Unele sunt inginoase si celle mai multe pline nu numai de umor, spinoza ci si de invective adese ori grosolane — Diuariulu „Ciasu,” facandu paralela intre Bismarci si Beust, dice: Nou'a scola diplomatica, allu carei-a geniu (reu) este, fara indoela, Bismarci, si a carei-a devisa este „Fortia mai pre susu de drepturi” se desparte in doue categorie. Ea produse Bismarci si Beustii, adeca de cei ce se radisca pre fortia si de cei cari cedu fortiei. Acestei se potu considera ca duoi poli electrici: positivu si negativu. Cellu-a este sabia si cestu-a capu plecatu. — Diuariulu „Tiroler Stimmen” (Voci d'in Tirol) consacra caderii lui Beusturmatoriul articolu: „Tote foiele de Vienn'a innalzia pre Beust tratandu-lu ca pre unu „geniu cadiutu (angeri cadiuti sunt: Titanii greco-romani, satan'a Judanioru si Belsebulu, Asmodeu, etc. allu crestinilor). Noi alegemus acesta espressiune — dice „V. d. T.” — preferindu-o la ori care alt'a, pentru ca a mană in cinci anni, Austria acolo unde se afla asta-di, trebuiā neaperatu unu geniu de totu particolare. Beust fu acestu g'nu, te ne bucurau de caderea lui. Ellu, de candu inventa numele de „Cislaitani'a” ni dede 8 ministerie (cu tote acestea diuariile ostrunguresc striga mereu, ca in Romani'a se perondedia predesu ministeriele). „Impacatiune!” Acestu cuventu ni spune ceea ce facura toti ministri demissiunati, precandu cifrele in bugetul celoru latte tierre ni areta ceea ce costa dinsii. Precandu Hohenwart era aprope se face impacatiunea in Austri'a, Beust dede noua proba stralucita despre geniul seu transcendentale. — Beust nu mai este: urmedia dara ca se pote de nou spera restabilirea ordinei si a pacei interne. Ce este cau'a caderii selle? se vorbesce de speculatiuni pucinu delicate, de operatiuni financiare pucinu apte spre a procuru consideratiune unui barbatu de statu. Cătu pentru noi, retragerea lui Beust se pote splica in căte-va cuvinte „Nemica d'in ceea ce este basatu pre nedireptate, nu are durata.”

Diuariulu muscalescu din Petrupole „Birz Viedemost” opinedia, ca politic'a viitoria a lui Andrassf trebue urmarita cu ochi ageri, pentru ca vederile selle personali, direptiunea polit. a natiunii selle si problemele politice alle regimului austriacu potu se produca evineminte neasceptate. Este de acceptatu, ca dupa ce Magiarii voru fraternisca cu Polonii, politic'a lui Andrassf se va ciocni adese ori cu politic'a rusesca. Urmă-va Andrassf politica amica Russiei? La acésta nu fratre ni voru da deslucire ci faptele selle relativ la cestiunea orientale si cea galiciană. — „Narodni Listi” intr'unu articolu intitulat „La Urechi'a lui Andrassf” bate toc'a estu-modu: In ann. 1861. Andrassf, precandu dsa era inca simplu magnatu, si adusese aminte de drepturile cehiloru si de coron'a cieica. Magiarii in a dou'a adressa accentuase dreptulu de autonomia a tierelor coronei cehice. In ann. 1867. diet'a Ungariei pretinse ca conditiune principale a impacatiunii, ca si in celle latte tierre (ereditare) alle M. Salle imp. se se inauguredie constitutiunalismulu si Andrassf fu presedintele comisiiunii carea fece propunerea. Cum pote dara ellu in 1871 se recomende absolutismulu? Republicanu si revolutiunariulu de odeniora se face amicu absolutismului! Dupa ce diuariulu se mai occupa si de facia — cam tiganesca — a contelui A. eschiamu: Austria stă asta-di scolo unde stetese sub Schmerling si Bach! Se farescu éra noue planuri, etc.

Ce felu de planuri se plasmuescu? Ar fi reu a respunde, pentru ca acelle se plasmuescu la intunericiu, atât'a inse cu securitate se pote dice ca acelle nu sunt curate, nu sunt pentru multiumirea majoritatii poporeloru, ci pentru susținerea supremathei minoritatilor si pentru ca acésta se succeda, cellu pucinu pre unu timpu, se voru mai cercă aliiati „nemesi”, cu cari se se

imparta supremat'a, numai ea se ajute a o impropiti. — Pana candu va tine crisea ministeriale in Cislaitani'a, tote căte se vorbescu despre planuri sunt conjecture numai, dar elle caracterisida situatiunea. Regimulu se afla in respantie, nu seie pre care calle se apuce, allegerea este grea. — Aoperatorii constitutiunii au vrutu, dupa caderea lui Hohenwart, ca se inauguredie unu regimul a-spru, centralistu, dinsii au vrutu se fia mai ortodoxi decat Schmerling; in Brem'a a domnii cu ajutoriulu assediului, in Galicia cu Ruteni a paralisa pre Poloni, in Dalmatia cu Italiani a paralisa pre Slavi; — dar in Urgaria ore n'aveau de cugetu a mai cerea joculu din 1848/9? Cine scie. Croati'a, Transilvania si nationalitatile celle nemultumite, au trebuitu se intre in cerculu planurilor. Spre acestu scopu se cere si unu partitu magiaru. Mai este timpu, pote se se gaseasca. — De ocamdata elemintele reactiunarie se paru a cochetă cu Polonii, dupa ce intorsera spatele cătra Cehi. Conduit'a loru semena cu a fetelor publice. Scopulu unei impacatiuni speciale cu Polonii este vechia fabula, de a isolá pre celealte natiunalitati. Dar cum, daca dualismulu n'a ajunsu a le isolá? Dar callea acésta duce vrendu ne vrendu de a dreptulu la federalismu, precum a dusu dualismulu pana la statuina in care se afla asta-di imperiulu. D'in asta causa credem noi ca nemtii nu vreu impacatiune sincera neci cu Polonii, ei vreu ca imperiulu se se constiue dupa placulu loru si daca nu se face asié, dinsii sciun' unde se apeldeadie. Andrassf, daca nu va urla cu acesti lupi, are se o patiesca cu ei, daca va fi aproape a impacá pre Poloni, nemtii voru striga că pericolul este imminentu, că ceea ce se face este unu planu strategiu in contr'a Russiei. Totu precum descantau in momentul candu Hohenwart era pre aci se isbutesc. Nemtii voru cere lui Andrassf ca se impace poporele Cislaitane, precum a sciutu impacá pre cele Translaitane! Nemica mai multu. De nu va poté i voru da drumulu. Nemtii voru se fia, precum a totu fostu, gindarmii poporeloru condamnate a tra in acestu imperiu nefericitu. Nu potura singuri se faca pre gindarmii toturor, deci se impartira in onorificulu postu de gindarmi cu cei mai inderetnici cu magiarii, neci asié nu mai merge si n'are se merga, ci se bage bine de sama gindarmii indraciti, că mane poimane au se ajunga ilotii celoru pre cari i-a dascalitu si maltratatu. — Andrassf mai allesu se si bata mintea in capu, se nu se ies dupa nemti, cari cerca sprinu potente aiurea, ci se si vedia de treba, de interesele natiunii si a patriei selle, se nu se lege de cei ce tindu a ne parasí, ci se tinea strinsu cu acceia, cari nu cerca, nu amenintia cu ajutoriu strainu, ci stau si remanu aici acasa d'impreuna cu natiunea sa despre care a cantatu poetulu „ca n'are altu locu in lume” si neci alti sprinuitori mai buni decat cei din casa, căci, dieu, altmintrea se pote ca se sparga cas'a, au venindu lotrii si hotii voru cască-o si voru isbuti a o sparge cu inlesnire. — D. Andrassf pre nou'a carare politico-diplomatica va face bine se nu uite, ci pururea se aiba in vedere memorabilele cuvinte a le repausatului Berger „Austria apusena (Cislaitani'a) centralisata, adeca indumentat'a uniforma, este atât in contr'a tendintiei poporeloru selle, cătu si in contr'a intereselor de mare putere a statului austriac... Majoritatea (artefacie) parlamentului minoritatii functiunedia numai ca unu officiu (bureau) constitutiunale allu absolutismului. — La libertate, ca si la iubire, nimene nu pote fi silitu si daca poporele Austriei vreu se prosperedie si se fia multiumite nu dupa fictiuni teoretice, ci dupa desvoltarea loru istorica, dupa insusirile loru de vitia si sementia (natiunali), este desierto incercare d'a le octroa (impune cu sil'a) fericiile centralistice-constitutiunali... Intre absolutismulu lui Bach si acellu constitutiunalismu, de care amintiram, (si care domnesce asta-di in Ostrunguri'a. R.) nu esiste neci una osebire ci strinsa affinitate... Se o scia barbatii de statu ai Ostrunguriei că barca acestui nefericitu impe-

Pretinu de Prenumeratii:
Pre trei lune 8 fl. v. a
Pre siese lune 6 " " "
Pre anul intregu 12 " " "

Pentru Roman'a:
pre-a intregu 30 Fr. = 80 Lei
" 6 lune 16 " = 16 " "
" 3 " 8 " = 8 " "
Pentru insertiuni:
10 cr. de linia, si 30 cr. taxa timbrului pentru fiecare publicatie separat. In locul deschis
20 cr. de linia.
Un exemplar costa 10 cr.

vereas lui la unu postu, dupa care elu, ce e dreptu, acum n'a amblatu, dar' care mai inainte formă objectulu ambitiunei sale, adica conducerea afacerilor esterne. Andrassy a devenit in fapta, ministru alu afacerilor esterne, fără de voia sa; oficialu acestu a i s'a impus. Guvernul pusu in indisponibilitate combina in se, la acesta schimbare a rorurilor, astfelui: constituinea austriaca nu este de a se mai lăua in seriosa consideratiune; cea unguresca este rapita de veghiatoriu ei energic si nepenetrabil; locul lui in Pest'a l'a ocupat altul, care este mai pucinu neinduplăcabilu, care nu mai are poterea d'a domină situatiunea in Ungaria, si sub a carui conducere relatiunile se voru incurcă, constitutie si parlamentarismul se voru bucatat si descompune. In Vien'a, pre verfulu pomului putredu la radecina, siede si domnește, ce e dreptu, Andrassy; de-o-cam data i dau pace se domnește, si pâna la unu tempu, că-ci asie e mod'a in Vien'a, se prefacu asie că si candu totu ar' fi bine facutu, ce intrepinde elu, lu lasa se bucurie de impregiuri si se aiba mare influentia; pâna ce in fine „mongolul“ — că-ci cu acestu epitetu este onoratu in cercurile ale caroru combinatii le reproducu — se va fi delectat de ajunsu, pâna ce va fi vătematu binesi pre germani prin totufelul de măsuri, ce'a ce cu siguritate se poate crede, atunci apoi si elu va trece in rondu banilor rei, si va fi jocat urolul, si pentru Ungaria nu va ave mai multa valoare, decât unu omu mortu. Atunci parola de dă va fi: a fostu odata unu cancelariu imperialu germanu si trebuie nu mergeau bine, si a fostu dupa aceea unu cancelariu imperialu ungher si nice atunci nu mergeau lucrul mai bine; acum dara trebue se fia unu cancelariu imperialu slavu, si acestu a va fi si chiamat; elu va fi chiamat, precum se crede, chiaru cu consentientul germanilor, cari intr'atâ'a voru ajunge a ură pre Andrassy, incât ori care cislaitanu cu nume germanu, fia elu chiaru si representantele politicei slave, li va fi binevenit. In acea de in se, candu se voru impleti tote acestea, Hohenwart inca si-va serbă triumfulu seu cu articlii fundamentali, atunci guvernul delaturat, politica slava, se va restabili, fără nice una pedeca, in drepturile sale. — Vedia deci „mongolul“, cum va gata o cu aceste relatiuni; horoscopul in se, care este gatit uci, este opera celor mai erudit si mai experti astronomi, cari voru dechiară, că „luciferul“ splendidu, pre care Beust l'a vediutu inca la serbarea de incoronare in Pest'a, a fostu una lumina amagitoră.

Camer'a representantiloru Ungariei.

Siedintia de la 18. noemvare, 1871.

Presedintele Paulu Somssich deschide siedintia la 10 ore a. m. D'ın partea guvernului sunt de facia ministrui: Pauler, Slávy, Bittó si Kerkapoly.

Se verifica procesul verbalu alu siedintiei trecute. Presedintele comunica apoi, că terminalu legalu de 30 dîle, pentru presintarea protestelor contra alegierii deputatului Ludovicu Tisza, a spirat degăză, dreptu-ace'a elu e verificat definitivu. — Massim. Urmăriți pâne pre

biuroulu camerei registrul 48, despre petitione deliberate de comisiunea petitionarie. Se va tipari si pune la ordinea dîlei.

Raportorele comisiunii economice, Paula Terey, prezinta bugetul camerei pre lun'a lui noemvare. Se va tipari si pune la ordinea dîlei.

Ernestu Simonyi dice, că sunt aproape doi ani, candu cu ocazia presintării proiectului de lege despre conveniunea inchisă cu societatea de navigație pre Dunare, ministrul de finanțe a fostu invitat să prezinte camerei si contractele incheiate cu calea ferată de sudu si a statului. Contractele din cestiune s'au si trecut la comisiunea financiară, dar' acestea n'a reportat in privința loru necă pâna in momentul de facia; dreptu-ace'a oratorele intențiesc reportul a supra' acestor contracte. — Presedintele promite a face pasii necesari in acesta privință.

Dupa ace'a camer'a trece la ordinea dîlei: pertratarea proiectului de lege industrialu, si după una discutie scurta se admite in generalu si in specialu pâna la §-ulu 26 inclusivu.

Ignatiu Hajdu prezinta apoi reportul comisiunii centrale in privința §-ului 6 din proiectul de lege despre comunitate contractualiste, lasat in suspensu. Dupa propunerea comisiunii, paragraful din cestiune a primitu cu totalu altu testu, care dispune, că a trei-a parte din sumă de rescumperare are să se solvesca numai decât din partea rescumperatorilor, era [cele]-alte done părți se voru acoperi, pre langa concursulu institutelor de creditu din Pest'a, pre callea unei amortisatiuni de două-deci de ani, sub decursul carei-a guvernului li va dă mana de ajutoriu. — Raportul se va tipari si pune la ordinea dîlei.

In fine, la propanerea ministrului de finanțe se trecu la sectiuni proiectele de legi despre conveniunea refundaria, inchisă cu societatea de navigație pre Dunare, si despre catastrul contribuționii fonciare, si cu acestea

Siedintia se inchiaia la 2 ore d. m.

Siedintia de la 20. noemvare, 1871.

Presedintele Paulu Somssich deschide siedintia la 10 ore a. m. Guvernul e representat prin ministrui: Pauler, Tișza si Slávy.

Dupa verificarea processului verbalu alu siedintiei antecedente, presedintele, sculandu-se de pre scaunu, cetește un telegramu de la maresialulu curții, bar. Nopcea, prin care se aduce la cunoștința camerei, că Majestatea Sa imperatresă a primitu fericitarile camerei, ce li-a adresat cu ocazia nea dîlei onomastice, si roga cameraa-i primi salutarea si multumirea sa regăsească. Camer'a i-e actu despre aceasta imparțisire.

Dupa ace'a presedintele anuncia mai multe petitioni juredictiunarie, cari se trecu la comisiunea petitionarie. — Deputatul Iosif Sedy, alesu in cerculu Skalitz, comitatul Nitr'a, pune pre biuroulu camerei litterele sale credintiunale. Se transmittu comisiunii verificatorie. — Presedintele comunica apoi, că terminul legalu de 30 dîle, rezervat pentru presentarea protestelor ce s'au face contra alegierii deputatului Stefanu Toth, a spirat degăză, dreptu-ace'a numitul deputat se verifica definitiv.

In fine comunica, că a provocat pre deputatul Ludovicu Binder, numit presedinte de tribunalu, că se dechiară, daca primește numirea si, prin urmare, daca se depune mandatul? Recercatul a respunsu prin una epistolă lungă, carea se cetește si in care se spune, că elu (Biu

der) n'a acceptat inca numirea, si este-modu necă se va decide mai de temporiu, decât numai candu va intra in vietia organizației judiciare.

Ernestu Simonyi cere, că ori si cine, care locuiește in tiera, să respecte legea; cine nu vră să-ă respecte, acela-să ieșă d'in tiera. Incompatibilitatea posturilor de judecători de deputati este stabilită prin lege, priu urmare nu se poate elude. Daca Binder nu primește denumirea, ministrul de justiție trebuie să-lu depuna, să daca nu, să se publice alegere nouă in cercul de alegători al lui Binder. — Jos. Madarász inca vorbesce in acestu sensu.

Ludovicu Csernátony dăce că este necorect si necuviintatosu, că unu deputat corespundeza cu presedintele camerei. Daca într'adeveru Binder este inca deputat atunci să vina si să o spună acestea in camera. — Balázs Halász inca accentua incompatibilitatea posturilor de deputati cu a celor de judecători si cere, că Binder să-lu depuna mandatul.

Asemenea si Coloman Ghyczy este de parere lui Csernátony. Vorbindu apoi despre meritul epistolei lui Binder dăce, că nu este adeverat, că Binder n'a acceptat denumirea. Ba, ce e mai multu, elu a luat parte oficial minte la ocuparea posturilor de judecători, prin urmare a implementat detorile impreunate cu postul de presedinte si acum vră să elude legea. Oratorele cere, că epistolă lui Binder să se tiparesca si pune la ordinea dîlei spre desbatere.

Ambele propunerile se acceptă; deci Lud. Binder se va provocă in modu oficialu, că să se prezinte fără intârziere in Camera, era epistolă lui se va tipari si pune la ordinea dîlei.

Stefanu Pavlovics interpelă pre ministrul de interne, că pre ce lege si-basează domnul-a-sa ordinatiunea prin care a interdisu tineretă banchetului in onoarea lui Dr. Svetozar Miletic si pentru ce s'au arrestat cu această ocazie mai mulți cetățeni? — Interpellatiunea se va comunică ministrului concernante.

Dupa ace'a camer'a trece la ordinea dîlei, si si-votează fără observație, bugetul seu pre lun'a lui noemvare, in suma de 78.713 fl. v. a.

Urmează continuarea desbaterei speciale a supra' proiectului de lege industrialu, care se admite pâna la §-ulu 72 inclusivu, si cu a cestă

Siedintia se inchiaia la 2 ore d. m.

Oradea-Mare, 17. noemv. 1871.

Comitetul veciului si degăză mai espiratului comitet in 15. lunei curiente si-a tinerut ultim'a siedintia; ultim'a affacere i-a fostu allegerea presedintilor pentru cercurile electorale, cari in comitatul Bihari sunt croite in număr de 62; mai incolo allegerea comisiunii verificatorie si a comisiunii permanente suprarevedietorie.

D'in 62 cercuri allegatorie, 30 sunt in cari precum penescu allegatorii romani, totu-si onorabilul comitet, si ultim'a sa acțiune si-a coronat-o cu nerespectarea romanilor, incătu, de-să au fostu presenti in partea romanilor pâna la 30 insi, totu-si nu mai in unu pre siedintă romana nu au alesu, pre Doulu Parteniu Cosma pentru cerculu amestecat cu magari, Tarcaia; in cercurile pure romane, cum sunt: Văscău, Buntescii, Robogani, Ceică, Borodă, Vadu, etc., s'a alesu magari. Alegere voru fi de la 27 pâna in 4. decembrie. — Ca să nu mi se impune că am referat falsu, am de a aminti, că pentru cerculu Nițoesci s'a alesu Dr. Ioan Erdély de la Beiuș; pentru

trului de profesorii sei cu osebita laude si gratificatu de acestu-a cu unu anelu imperatice in diamante.

In urmă a acestui daru laureatul nostru sentindu-se obligat să-si exprime gratitudinea sa, solicită audientia la Imperatulu si obtinu de la Marirea Sa incredintarea, că la ocazie de veri-una vacanță, va potă conta pre angustele sale auspicioase.

Cu terminarea studiilor se imprimă si terminul de durata subveniției ce accordează lui Lazaru protectorul său Bruckenthal, pentru întărirea cheltuielilor sale la invetitura. Trebuie să se întoarcă in patria, că să se ocupe de ceva, in sfărăcarierei ce si-alesese. Asie Lazaru, ilustrat cu titlurile academice, cu care se incununase la Universitatea Viena, si acela-să de membru alu societății filologice de la universitatea din Halle, veni in Sibiu la reședința episcopalului greco-oriental alu Transilvaniei si primi, in anul 1814, chirotonia de Archidiaconu alu scaunului episcopal, si postul de profesor catechetu la Seminarul catedralului de preoți.

La această funcție ce i se incredintase, invetitul profesor aru fi voit să facă a fi folositorie sciintele sale, dar' candidatii ce i se prezintă spre a-si completă studiile pentru preoția, erau cu totul nepregătiți cu invetitura pe cele mai elementare, si de aceea nu potă facă cu une asemenea auditoriu să-si desvolte sciintia; pentru că nu laru fi intellești, ci trebuie să-si manance amarul, ocupându-se a-i invetă mai întâi să potă ceta si scrie pre-întelești.

Intr'un'a d'in dîle venindu la Lazaru in scola cătănată, cari aveau candidati de preot la invetitura, i prezentara reclamația ce facuseră la Vladică, plăguindu-

EGISZORÁK

Georgiu Lazaru

si

Scol'a Roman'a

Discursu de recepție pronuncata de dlu P. Poenaru, in siedintia de la 8/20. sept. a Societății academice romane.

In epociile de amortire a națiunilor apar evenimente cari că radie d'in ceriu luminea poporelor ochii mărturiei, in desceptarea conștiinței de sine si li conduce passul pre callea progressului in dezvoltarea sentiului națiunale.

Unu eveniment de acesta natura, d'in cele mai memorabili, avemu a semnalat in istoria patriei noastre, in intensitatea scolei marelui dascalu si infocatu patriotu Georgiu Lazaru, care a deschis Romanilor carteaua scientiei si pre-întuirei de limba si naționalitatea loru.

Mai inainte de a vorbi despre intensitatea acestei scole, să spunem ce scimu despre originea lui Lazaru, despre studiile si aspirațiile lui.

Georgiu Lazaru s'a născut la anul 1779 in Transilvania, la satul Avrigu, langa Oltu; parintii sei Georgiu si Mari'a, romani ortodosi de biserica greco-orientală, erau de condiție modestă a agricultorilor tierani, cari aveau mică loru moșie libera, că moșnenii nostri.

Ei aveau cinci copii, d'in cari celu mai micu, Georgiu, fiindu mai intelligent si cu inaltă aplicare la invetitura, fătu într-o scola din Sibiu, unde nu întârziă a se distinge in cunoștința română.

Distinctiunea micului Georgiu ajugându la cunoștința avutului proprietar alu Avrigului, baronul Bruckenthal,

de a rarui-a casa tieneā tatalu copilului, lăua nobilul proprietar si eminențele scolarei sub patronajul seu, si i inlesnă medilocele că să-si urmeze invetitura la Academia din Clusiu.

Dupa ce trecu aci clasele filosofice si juridice, tenuerul nu mai visă de cătu fericirea de a se duce in capitala imperiului să-si completeze studiile, si nimicu nu-i mai potă deslipă gândul de la acesta dorință.

Cu micul ajutoriu ce avea de la baronulu, si mai multu plinu de speranță si illuzioni ale junetei, Lazaru sbură spre capitala imperiului, unde urmă diverse cursuri de științele fizico-matematice, cu aplicare la ingineria civilă.

Pre atunci Vien'a se află ocupată de trupele franceze, si fiindu că se faceau recuizitioni in serviciul armatei fău si Lazaru recrutat in topografi ce s'au luat d'in Austria.

Acesta pozitione lu distrase ore-cum de la cursulu invetitarelor sale, inse i dede ocazione a face bună practică in aplicarea științelor matematice la diverse operări; si intelligentia, cu care executa lucrările ce i se credintase, atrase atenția si multumirea d'in partea capilor lui.

Dupa închiderea campaniei liberandu-se d'in serviciul ingineriei civile ce se recrutase d'intre scolari, se concedia si Lazaru de la lucrările tehnice cu cari era insarcinat; reluat apoi cursulu invetitarelor la facultatea de teologie, că să-si completeze studiile ce i erau necesare pentru carieră eclesiastică la care se destinase; si la examenele generale ce dede la încheierea acestui cursu, obtinendu Lazaru diploma de laureat in teologie, fău prezentat Minis-

Baiusiu Dnulu Dem. Iancsó, si pentru Ursadu si Baiu Dem. Brindusiu, a n c h e r o m a n i.

In comisiunea verificatoria s'a alesu Dnulu Sim. Bic'a si s'a denumit u d'in partea comitelui supremu dnulu Canonico Vas. Nistor, — in comisiunea suprareveditoria permanenta nu avem u neci unu romanu.

N'avem u sperantia se se alega multi membri romani, pre semne de voru fi 60 alesi, ar' fi bine. La tempulu seu voru face cunoscetu.

Cu acésta occasiune inse nu potemu intrelasá se nu provocam pre romanii binesentitori, pre Dnii preoti, inventatori si notari, că se capacete pre allegatorii romani, că pre dilele prefipite ale allegatorilor se se infacisiedie toti, se aiba la mana siedulele pregatite cu inscrierea allegundilor, (aceste siedule contine numele si locuinta votantului, si numele acelor u-a pre cari i voesc se fia alesi) si n privint'a acestor u-a se-si tienia inaintea ochiloru proverbulu romanu „m a i b i n e a l u m e u , o r i c a t u d e r e u ."

Dlu Ionu Porutiu trecundu spre patria sa, Transilvania, petrecu aici in Orade 2 dile.

Corresp.

Satumare, 5. noemvre, 1871

Onorab. Redactiue! In Nr. 101. alu „Feder.“ s'a publicat o diatriba semnata „de pre malulu stangu alu Somesiului“, prin nu sciu ce pseudonimu E. L., care a potutu usioru seduce pre cei ce nu sunt intru atat'a initiatu in treb'a adunarei pentru fondulu de teatr, tienenda in Satumare.

Ne miram cum de on orab. Redact. a potutu dă locu la unu atare articolu, — ce vatema semtiulu nationalu allu romanilor satumarenii, — candu D. Redactoru, că membru alu comitetului centralu, a trebuitu se scia, cum, si pentru ce s'a amenatu terminele desipite prin insu-si comitetulu centrala si nu prin noi.*).

Cu multu amu fostu mai modesti, decat u se fumu descooperit u pana aci cumplita nepasare a multoru-a d'in satumarenii facia eu totu ce e nationalu! li ambla gura la unii, candu nu i aude nime, dar' candu aru trebui se faca ce-va, se retragu, unii au de vendutu, altii de cumperatu, nu tempu, nu-i lasa cercustarile a partecipá la astfelii de treburi, prim cari pote ar fi trasi la intrebare prin cutare „baratom“.

In anii trecuti inca s'a facutu in Satumare miscari mari, si atunci satumarenii au sciutu se dovedesca „nam documenta damus, qua simus origine nati,“ că ci mai era intielegere; acum'a inse, candu ar fi mai mare lipsa d'a ni intruni poterile pentru bunulu de obsce, suntemu resipiți că-si oile cele ratecute, fara conducerioru, că-ci d'in prea-multi, precum se vede, unul nu se pote implini . . . nu desperam u inse, că-ci „invenient fata viam.“

Asi e, domniloru, si eu treb'a adunarei teatrale, fiindu adunati mai multi, in anulu trecutu, pre tempulu tienerei adunarei gen. in Dev'a, cu placere s'a invotu toti la tramiterea acelui telegramu, in care salutandu-se pasii intreprinditorilor, adunarea urmatoria s'a invitatu la Satumare, si tocmai in acestu intiesulu am primitu provocari si chiaru si de pre malulu stangu alu Somesiului; era dupa

*) Articulu d'in cest. s'a publicat in absentia si fă de scirea Redactorului, — era Redactiunea interimale au credutu că nu pote refusă publicares, vediendu onorab. nume allu correspundintelui si necunoscundu pote impregiurare locali, precum neci causele pentru cari Comitetul central amenase inca odata tienerea adunarii. Red.

ca patimescu de lipsa de preoti pre-la biserice, d'in cau-s'a intardiarei ce se face la scola de a se liberă candidatoru atestate de capacitate pentru chirotonia.

Vediendu acésta reclamatiune, si mai alesu apostil'a ce pusee Vladic'a pre dins'a cu admonitioni catra profesori, cari prievau pre insu-si Lazaru, acestu-a se turbură forte si adresandu-se catra petitionari in facia toturor li dise: „Auditi, omeni buni! Domni'a vostra mi-aduceti in scola numai nisce bucheri, busteni intunecati, si mi-cresti se i liberezu mai curundu, fie si mai neciopliți. Apoi, bunii mei crestini! D-vosra sciti, că preotul este facil'a care trebuie se lumineze pre omu in tote ciale sale; la elu alergam, că se ni aline dorurile sufletesci: elu trebuie se ni indulcesca amariciunile vietii, si d'in lumea acésta. Dara că se fie unu preotu astfelii, trebuie se fie omu luminat, si lumina numai prin invetiatura se pote dobendi. Asi e, dragii mei, adause Lazaru, daca sunteti crestini buni, lasati se invetie carte, cum se cade, pre omenii cari voiti se-aveti preoti cu sufletu si cu anima, si nu tramiteti la Vladic'a se popesca numai nisce vite necuventatorie.“

Nu multu dupa aceea se deschise vacanti'a de episopu d'in Banatu. La acestu postu aspira si Lazaru. Se gati dara se se presinte la concursu, si pleca la Carlovitiu, unde resiedea Mitropolitul bisericei greco-neunite.

Intre concurrenti nu era nimeni cu meritele lui Lazaru, si nici se gandeau elu că potea altul se-i stie in drumu, se-i faca vre-una umbra; dara restristea invetiatului nostru concurrentu fu not'a cea mai grea cu care lu inse-nasera autoritatatile superioare, de candu cu vorbirea sa prea libera in scola candidatoru de preoti: ei calomniara pre Lazaru catra Mitropolitul de la Carlovitiu, că, fiindu prea

tramiterea telegramului, toti si-au datu complacerea; acu-m'a inse, se gasescu unii, cari ceru dare de séma chiaru si pentru tramiterea telegramului amintitul? i ertam u inse, că-ci nu sciu ce facu.

De altintre ni aducem aminte, că adunarea d'in Dev'a a fostu salutata d'in Satumare inca si cu alte doue telegrame; asi-e-dara pseudonimulu nostru trebuiā si pre acei-a se-i botodie de urditori, nu numai pre noi.

Cu dorere trebuie se marturisim, că pucini s'a interesatu de treb'a acésta, si caus'a nu o pricepemu; că-ci de aveau ce-va in contr'a comitetului, fost'au provocata tota inteliginta la mai multe conferintie, pentru ce n'au facutu exceptiune in contr'a-i? si tote se poteau direge inca de tempuriu, fara de nici una periclu; — dara numai ce e dreptu, la conferintele comitetului inca forte pucini partecipau, abié 5—10 insi, si totu mai numai acei-a-si.

Tienerea adunarei pretindendu spese, acestea au trebuitu suplinite prin contribuiri; resultatulu inse nu e pre stralucit, că-ci mare parte d'in sumele subscrise — pana la conferint'a de Seini, — sunt nerefuite; ba avem scire, că banii adunati spre acestu scopu, in multe locuri s'a intrebuitu spre altulu, ce nici că se pote imputa, fiindu că si On. comitetu centralu d'in Pest'a daca a vediutu, că terminul de 28. septembrie nu se pote tiené: trebuiā numai decat u se defi ga altu terminu pre tempu anumitul, că atunci nici E. L. nu cadea pote in desperare.

Se scia Dsa, că banii, multi, pucini, căt s'a adunat pana aci spre suplinirea speselor adunarei, pana intr-unu denariu stau in cassa, fara că se-i manipulatu cine-va in intiesulu indigetatu; — se scia, mai departe, si acea că banisorii adunati nu sunt in pung'a nostra, ci in cass'a comitetului, care in totu tempulu stă la dispunetie.

De ar' fi poftitu cine-va (că-ci pre anonimulu E. L. nu lu cunoscemu,) ori candu ar' fi dobendit u la noi deslucirile dorite; era daca doriā cine-va redobendirea ofertului, o potea ajunge pre calle sa, si era de prisosu procedura pseudonimului.

D'in incidentulu, că tienerea adunarei s'a amenatu, — de ora-ce contribuiri s'a facutu anume pentru onorific'a primire a comitetului centralu pentru arangiarea unui balu si concertu nationalu; — noi nu amu fo stu indreptatifi că banii adunati spre acestu scopu se-i tramitemu pre partea fondului; de va dispune inse cine-va astu-feliu, apoi bucuruso; dara atunci ar' fi fostu mai consultu, că de la incepstu se se fia destinat colect'a spre acelu scopu, si acum'a nu amu fi suspacionati de anonimulu. Onor. Red. este rogata a primi acésta declaratiune sincera, provocandu pre DD. contributori la spesele tienerei adunarei gen. pentru fondulu teatralu nationalu, că se se dechiarare, ce si cum voru a dispune cu sumele contribuite spre scopulu amintitul? — Faceti cunoscatu totu-odata si On. Comitetu centralu, că de s'ar si retrage contribuiri, noi totu-si voru primi adunarea cu braciele deschire; inse prevedem u dorere, că splendoru de noi dorita in astfelii de impregiurari nu va fi ajunsu, dara noi totu-si voru facce si mai departe totu ce voru poté. **)

Ionu Darabantu, Presied.
Alessandru Ferentiu, notariu.
Vasiliu Fabianu, cassariu.

**) Comitetulu cent. la propunerea comitetului locale, amenase antau tienerea adunarii, pentru că pregatirile nu se potuse face la timpu, era a dou'a ora astă cu calle a o

invetiatu in filosofia, are idee prea liberali; că este fara temere de Dumnedieu. Spre incredintare adauera ridicola assertiune, că Lazaru s'a nutritu de timpuriu de asemenea impietate; si proba de acésta este, disceau ei, că in copilaria sa a avutu temeritatea se impusce ciores de pre crucea bisericei, ba unii, chiaru d'intre preotii cari asistaseru in scola la experimente fizice, acusara pre Lazaru că ar fi pre langa altele si vrajitoriu.

Notitiile acestea despre candidati de episopu a lui Lazaru, ajunsera pana la imperatulu; si macar că Majestatea Sa si-adusese aminte de inalt'a protectiune ce promisese lui Lazaru pre candu i se presentase la Vien'a că laureat u Universitatii, dara d'in caus'a miscarii de pre atunci a carbonarilor in Itali'a, imperatulu Franciscu, spatiu fiindu de liberali, că si Napoleone de ideologi, nu voia se auda de ei, si facuse atente pre autoritatii, că se fie mai circumspece la numirea unor asemenea omeni in functiuni publice. Acésta linia de conduită fiindu data si Mitropolitului de la Carlovitiu, si vediendu Eminent'a Sa petitiunea lui Lazaru de concurrentia la postulu la care aspira, pre basea cunoscintelor filosofice si teologice pre cari le possedă, Prea Santi'a Sa respinse acésta petitiune dicundu: „Romanilor nu li trebuie unu episopu asi de invetiatu“, si preferi pre altu concorrente pre care lu si numiindata in loculu vacantu.

Asi e intorcundu-se la Sibiu, Lazaru remase a urmă si pre viitoru functiunea sa sub episopulu Moga, că profesore catechetu la Seminariulu candidatilor de preoti.

(Va urmă.)

Blasiu, in 14. noemv. 1871.

Societatea de lectura a teologilor d'in Seminariulu archidiecesanu gr. cat. in Blasiu se constitu pre anulu ecclasticu 1871/2. in 7. octombrie st. n. a. c., alegandu-si de presedinte pre tenerulu d'in an. IV. Georgiu Ceortea, de notariu alu corespondentelor pre Georgiu Brateanu d'in a. IV., de cassariu pre Petru Precupu d'in an. III., de bibliotecariu pre Iosifu Barbu d'in a. II, si de notariu alu sie-dintielor pre Stefanu Cacoveanu d'in a. I. —

Societatea dispune de una biblioteca, ce contine 221 opuri in 260 volumine, scrieri d'in diverse ramure ale literaturii, precum: religiose si morali, istorice referitorie la națiunea nostra, ce a suferit martiriu cruceanu mai bine de patru vîcuri, poesie si opere teatrale dela cei mai de frunte poeti ai națiunei, cari combatu gangren'a omenimii: vitiulu si immoralitatea, — romane si novele istorice-natiunali, igienice, pedagogice, filologice, politice, legislative si agronomice, intre cari prepondere cele religiose-morali si istorice-natiunali, fiindu că prentul trebue se fia si ministrul lui Christosu, si sacerdotele națiunei sale, care i-a datu nascerea si existența si cu a carei-a renume si eroismu d'in tempii trecuti i place i se mandr.

Cass'a societati o forme contribuirile de 1 fl. v. a. pre anu a fia-carui alumnu seminariale si ofertele marinimosilor, cari voiesc u si se bucura de inaintarea nostra in cultura si literatura. Ací cu respectu profundu cutezămu a aminti pre Prea Santi'a Sa prea bunulu nostru parinte si metropolit Dr. Ioan Vancea, care in anulu scolasticu trecutu, cu ocasiunea siedintiei publice d'in 16. maiu daru pre sem'a societati 50 fl. v. a. — viua doveda despre dorul suntu de a vedé pre fii sei sufletesci inaintati prin progresu literariu si scientificu la inalt'a loru misiune de pastori ai turmei lui Christosa.

Societatea dispune de actu de una suma de 222 fl. v. a., d'intre cari trei d'in patru părți se destinara in siedinti'a lunaria d'in 1. novembrie a. c. pentru cumpărarea cărtiloru, cari er' voru fi esclusiv: religiose-morali si istorice-natiunali.

Afacerile interne si externe ale societati se voru practica in siedintele lunarie la 1. df a fia-carei lune; er' pentru cultivarea mintei si a animei, si pentru progresu in retorica sacra s'a decisu a se tiené siedintie extraordinaire, in fia-care septembra una-data, la cari sunt detori a lui parte fia-care d'in membri ei prin disertatioui, mai alesu d'in literatur'a sacra, si prin declamatiuni d'in ori-ce măria scientifica.

George Ceortea,
pres. societ.
George Brateanu,
not. coreesp.

Publicam numele contributorilor si sumele contribuite in Careiul-Mare pentru adunarea projectata a se tiené la Satumare in folosulu fundului teatr., dar in urmarea conferintiei (vedi Nr 111. „Fed“) destinate pentru alte doue scopuri:

Toma Siorbanu archid. Satu-mare, Georgiu Chirila economu, Ioan Borosiu industriariu, căte 10 fl. Michaelu Sturdii murariu, Franciscu Selegianu calciunariu, Georgiu Socanu calo., Georgiu Vidu calciun, căte 5 fl. Georgiu Scopronianu pelerieriu 4 fl. Michaelu Darabanu măcelariu, 3 fl. Ioan Iacobu măcelariu, Georgiu Giurgiu economu, Georgiu Buteanu economu, Ioanu Perge curaleriu, Michaelu Petranu preotu, Ioanu Borosiu teologu, Iuliu Benescu scriotoriu, Georgiu Darabanu studentu, Ioanu Popu not., Alessandru Petranu tieranu, Vasiliu Mercea tieranu, Andrei Dragosiu croit, Georgiu Tamasiu calciunariu, Gabriele Chindrisiu calciun, veduv'a lui Basiliu Beresiu, Ladislau Fabianu calciunariu, Iosifu Vida calciunariu, Ioanu Sierbanu pelerieriu, Stefanu Galu calciunariu, Michaelu Pecurariu calciunariu. Nicolau Crisanu invetiatoriu, căte 2fl. Laurențiu Fabianu măcelariu, Michaelu Gradu tieranu, Mihalca, Georgiu Iacobu tieranu, Georgiu Nistoru tier., Iosifu Chianu lemariu, Iosifu Fabianu econ., Demetru Beranu tieranu, Carolu Varadanu tieranu, Georgiu Gerhesiu tieranu, A. Buteanu Franciscu, Pecurariu olariu, Ioanu Costinu tieranu, Demetru Stirbulu tieranu, Petru Omulu cojocariu, Nicolau Cristianu (betranu) haidecu, Georgiu Curteanu ecom., Georgiu Simonu tieranu, Michaelu Sturdii invetiacelul la negotiatoria, Paulu Unguru invetiatoriu, Gabrielu Danca tieranu, Nicolau Mihalca tieranu, Costanu Fabianu

amană: parte pentru că mai multoru membri ai comitetului centr. li-ar fi fostu preste potintia a se presenta pre 28 sept. a. c., era de alta parte comit. centrala fusese informatu că terminul de 28 sept. ar fi fostu reu allesu, pentru că atunci, fiindu tempulu recoltei si deschiderea scoleloru imminent, pre pucini s'aru fi infaciisatu la adunare, deci se amană pre tempu nedeterminat, ceea ce dăde prilegiu multoru-a d'a crede, că adunare in Satumare n'are se mai tienia. — Comit. Centr. primi scrisore in asta privintia de la comit. locale si in septembra viit. intr'una siedintia ad hoc se va luá decisiune conformu dorintiei si a impregiurilor. Dupa intellegerea prealabile avuta intre membri potemu anuntia de acum, că adunarea d'in Satumare se va tiené de siguru, dar nu in acestu anu, ci in primaver'a viit. in dîlele d'intre 20 aprilie pana 15 mai, 1872. Rogăm dara pre amicii causei, că se nu slabesc cu insufletirea adunarii, că se nu aiba prepusuri sinistre neintemepiate.

R. ed.

agricultură, Georgiu Varadaru calcinariu, Georgiu Fabianu econ., Stefanu Fabianu calcinariu, Alesandru Gozariu tieranu, Georgiu Patranu tier., Georgiu Bodonu, Ioanu Fabianu econ., Georgiu Siopronianu econ., veduvă lui Ladislau Rednicu, veduvă lui Ioanu Darabani, Georgiu Socanu haiducu, Georgiu Trocna econ., Mihaelu Romanu economu, Ladislau Mihalca econ., veduvă lui Nicolau Petranu, Mihaelu Curteanu tieranu, Petru Botosiu haiducu, Ioanu Ionutiu calcinariu, Georgiu Campianu calcinariu, Georgiu Fabianu, Franciscu Petranu, Georgiu Petranu economu, Georgiu Sincanu econ., Mihaelu Cosiarca calcinariu, Alesandru Achimu econ., Georgiu Popu econ., Georgiu Mihalca, econ., Georgiu Achimu econ., Iosif Omulu econ., Simeonu Vaida tieranu, Vasiliu Filimon fafură, Michaelu Unguru calcinariu, Georgiu Varga macelariu, căte 1 fl. Ladislau Caprariu tieranu, Iosif Selegianu tieranu, Andrei Negru tieranu, Georgia Lazaru tieranu, Mihaelu Giurgiu tieranu, Gregoriu Nicolescu tieranu, Ios. Rista tier., G. Siopronianu, cirelariu, St. Giurgiu tier., Nicolau Marianu calcinariu, Ioanu Petrescu tieranu, Ioanu Petrescu (tinerulu) tieranu, veduvă lui Stefanu Mihalca, Georgiu Bereianu tieranu, Ioanu Achimu tieranu, Mihaelu Selegianu calcinariu, Ladislau Sioproniamu tieranu, Ioanu Luputiu calcinariu, Vasiliu Simonu tieranu, Ioanu Nagy tieranu, Ioanu Filipu tieranu, Alesandru Vaida, Michaelu Cociorva tieranu, Ioanu Mercea tieranu, căte 50 cr. Nicolau Petrescu tieranu, veduvă lui Michaelu Sinca tieranu, Ludovicu Martinu tieranu, veduvă lui Demetru Popu, Ioanu Popu tieranu, Mihaelu Selegianu tieranu, Petru Siomcutanu calcinariu, Iosif Suciu tieranu, Mihaelu Romanu tieranu, Iosif Darabani murariu, căte 40 cr. — Georgiu Borosiu macelariu, Antoniu Popu tieranu, căte 30 cr. — Veduvă lui Ioanu Bota, veduvă lui Ilie Sfiosmanu, veduvă lui Franciscu Caracioni, Ioanu Trenea invet., Teresia Buteanu, Ioanu Racotă tieranu, veduvă lui Siomcutanu, Ioanu Sabeu tieranu, Gabriela Nistoru tieranu, Ilie Selegianu tieranu, Georgiu Oprea tieranu, Samuil Asztalos (Mesariu), veduvă lui Balintu Cicosisu, Georgiu Popu tieranu, Ioanu Mitreiter olariu, căte 20 cr. Mihaelu Siopronianu tieranu 12 cr. — Veduvă lui Georgiu Popu, Simeonu Selegianu tieranu, veduvă lui Georgiu Popu, căte 10 cr. Ladislau Palcu tieranu 8 cr. Sumă totală: 175 fl. 10 cr. v. a.

VARIETATI.

(„Sionul românescu“ reinvia!) Cu osebite prilejuri având onoarea dă conversă cu prelatii rom. gr. cat. despre afacerile bisericescii alle povinciei metropolitane de Alb'a-Julii, dederăm espressiune parerii de reu ce rezinte clerului romanu d'in lips'a unui organu bisericescu. Mare inconvenient! candu unu cleru atat de numerosu si intelligente nu poate cunoce affacerile bisericești sală, nu poate urmari cursulu acelorui evineminte, cari sunt în strinsă legătură cu interesele bisericanilor, (preuti si mireni) nu cunoce situatiunea in care se află tota provinciă biser., nu știe de inaintedia, stagnedia ori regressédia, nu știe — in lips'a mediulocelor, (bibliotece, etc) — de unde să-si aline setea spiretuală, că-ce diuariile politice numai in treacatu si d'in punctu de vedere național se occupă si se potu occupă de cestiunile bisericescii, preutescii, etc., — si, precandu preutii cei cu slabă dotatiune stau facia cu impossibilitatea de a se folosi macar de surrogat, cei mai cu buna stare sunt siliti a căii diuarie biser. magiare său nemtiescii, cu pucinu folosu spiretuală, si adese ori cu pericolul — de nu și cu detrimentul naționale, apoi tote acestea, — o spunem fără a sioval — numai d'in nepăsarea prelatilor, cari de ar imbracisă caușa, de ar surge — celu pucinu la inceputu — cu ajutorile necesare pentru sprinirea unui organu bisericescu, lips'a si inconvenientul resultatoriu d'intr'ins'a ar fi inlaturate. Firesc că cu ultramontanismulu, celu fără de intellesu in biserica romana, ar trebui să mai slabescă prelatii romani, căci altminteră cu anevoie se va gasi unu redactoru harnicu, său de s'ar si gasi, abî ar fi gustat de clerulu rom. unu organu saturat cu doctrine d'alle ultramuntane si assemene secătare. — D'in funte credibile primim scirea, că lips'a

de care vorbiramu se va inlatura in scurta si că „Sionul românescu“ va reapărea sub redactiunea eruditului preut si agerulu romanu D. dr. Silas, vice-rectorul seminariului teologicu, la Sta Barbar'a, in Vienn'a. Dorim ca scirea să se adeverescă si salutăm cu bucuria reinviaarea „Sionului Rom.“ sub destăr' redactiune a Dlui Silas.

* (Diuinalu nou.) Sub titlulu „Gazeta Națională“ a aparutu in România de preste Milcovu, in Iassi, unu nou organu de publicitate. Aceasta foia, urmasia directă a „Gazetei de Iassi“, care a inceput de a apară de mai bine de doi ani, se va sili — dice — să fie totu-de-ună organu acelei parti însemnate a publicului, care este inamicu resturnărilor eterne, amicu ordinei si progressului, căci progresu fără ordine este cu nepotinția. „Gazeta Națională“, asigurata in existența sa prin unu numeru însemnatu de actionari, „barbatii ai ordinei“, este adversaria in principie partidului liberalu si fractiunilor lui, si a trebuitu, dice, să apara, spre a combate dorintiele perturbatorie ale acelui partidu, si a paraliză, mai vertosu, activitatea „Uniunii Liberale“, totu d'in Iassi. — Atitudinea ei este, precum se vede, a „omenilor ordinei“, înaintea caroru-a toti cei de alte principie sunt perturbatori. De altminteră, pre langa vietia indelungată, i dorim, că in marele zelul de ordine să nu ratecăsa a sprinii si sustine căte-o dată si disordinea. — Apare de două ori pre septembra si costa pre unu anu 23 lei 50 bani.

* (Pentru immultirea si amelioratiunea a căilor ferate si comunicatiunile) Itali'a a cheltuitu in decursulu acestoru diece ani 437,408,000 fr. pentru drumuri ferate, 136,426,000 fr. pentru diverse construcții de strate, 66,347,000 pentru lucrări hidraulice, 67,075,000 pentru lucrări de porturi, 2,855,000 pentru turnuri de illuminatiune, 171,682,000 pentru poste si, in fine, pentru telegrafe 41,853,000 fr.

* (Inaugura illuminării Bucureștilor cu gasu aeriferu.) Domineca in 31 octombrie st. v. avă locu in capital'a României, in localitatea Usinei de gasu de la Filaretu, inaugurarea illuminării capitalei cu gasu aeriferu. Solemnitatea, la carea au participat si I. I. L. Domnul si Domn'a, s'a facutu cu una splendore demna de antrenorul romanu, Dlu Mehediția. Visitatorilor li s'a servit unu dejunu, care a costat, se dice, preste 1000 galbeni. Preste 2000 persone din cele mai însemnate au participat la aceasta solemnitate. — Unindu-ni vocea cu a „Telegrafului“ d'in București, urămu d'in inima succesu stralucitul acestei întreprinderi române, carea probează in faci'a strainilor, că si România sunt in stare a-si face trebele, si inca bine; si precum s'a facutu acăstă, asi se potu face tote, numai vointia si energia să fie. — Onore Dlui Mehedițianu si consociloru sei!

* (Porumbelii), cari in timpulu assediului aduseră mari servitie in Franci'a, incepă a se vinde. Cu tote suvenirile ce acesti mesageri fideli au lasat unei intregi poporatiuni, au fostu venduti, in cea mai mare parte, cu preturi forte moderate: 1 francu 50 cent. in termenu de midilocu. Totu de-una-aata, doui porumbei, cari voiajiasera de trei ori, au fostu cu multa viciozitate disputati si rescuperati, cu pretiul de 26 franci unulu, de vechiulu loru proprietariu. Guvernul trată in modulu urmatoriu cu posessorii acestoru curieri aeriani, cari devenisera forte rari: in data ce plecanu, se numeră sum'a de 100 franci proprietariului. Daca se intorcea la cotetiu, stapanulu romanește proprietariu pre dinsulu; daca, d'in contra, d'in diferite cause, nu se mai intorcea, era alu guvernului. „Rom.“

* (Una de presa d'in Washington, adresata către „Baltimore Free“), spune: Scirile sesute aici lasă să se inteleaga, că Mormonii ar fi conceputu unu intinsu si inferioriu planu de sfanție in contră guvernului, spre a-si resbună de mesurele luate in contra-le, in privința poligamiei. Acestu planu ar consta in organizarea unui resbelu de Indiani, care se va intinde de la Arizona pâna la frumăriile de Nordu ale Dacotelui, spre a ajunge să distruga tote liniele de drumu de feru si să devasteze tota frumări'a de Vestu. None trupe s'au trasu in Utahu; si, fiindu-ă guvernul a aflat la timpu, se presupune, că planul Mormonilor va căde.

Sciri electrice.

Versalii, 18. noemv. Projectul de lege despre organizarea armatei e terminat. Armata se imparte in activa si teritoriale; cea din urma va cuprinde aproape tota poporatiunea Frantei, capabilă d'a portă arme.

Pariu, 18. noemv. Dupa terminarea organizatiunii armatei va numera 150 regimenter de infanterie, 50 de cavalerie si 30 de artillerie.

Roma, 18. noemv. In Vaticanu s'a renuntat de astă-dată la verice cugetu despre una departarea a papei de aici. Discursul de tronu la deschiderea parlamentului va fi forte scurt si in deosebi va accentua, că Italia possede legitimu Rom'a si nu va renunciat la ea neci una-dată.

Viena, 18. noemv. Una dintre diferențele principale, escata cu ocazia negocierilor cu Kellersperg, fu dissolvarea dietelor illegale din Moravi'a, Carniolia si Austria-superiora, de-ora-ce fără de acestea nemții nu potu intra in Reichsrath.

Viena, 18. noemv. „Noua Pressa libera“ comunica d'in Cernauti: Dupa una conferinta de două dîle, in privința participării la congressul federalist d'in Prag'a, Petrino si consocii lui se despartiră fără neci unu rezultat.

Bucuresci, 19. noemv. Cameră acceptă adresa la discursul de tronu. Primirea principale a projectului de conveniune, representat prin consorțiul Bleichröder, e asigurata d'in tote părțile camerei.

Viena, 20. noemv. Mai multe dinarii afirmă cu siguritate, că Andrassy n'are neci una parte la nesuccederea missiunii lui Kellersperg; diferenții a intre ei n'a fostu neci decât asă de mare. Andrassy credea numai, că momentulu ar fi forte favorabilu pentru „impacatiunea galiciană“, polonișaru indestul usioru, si că n'ar trebusi a se face concesiuni mai mari, decât cătă voiau deputatii să accorde in 1869. Ca ministru de externe elu pune pondu mare pre una contielegere cu polonișii. — Pentru formarea cabinetului se negocia acum a cu principale Adolfu Auersperg. Dissolvarea dietelor abî se mai poate trage la indoială.

Pariu, 19. noemv. Cestiunea espropriarii monastirilor a provocat neintelegeri intre guvernul italianu si nordu-americanu. Celu d'antâi voia să casseze claustrul Sant Andrea al Quirinal, inse americanii, cari se sustine aici, protestă contra contră acestei măsuri, basandu se pre impregiurarea, că claustrul d'in cestiune servește de noviciat americanu. Dar' fiindu-ă guvernul italiano nu voia să iee notitia despre protestul americanii se adressara pre calle telgrafica către guvernul loru, care apoi a si reclamat.

Viena, 20. noemv. Principale Adolfu Auersperg fu primitu astă-di de Majestatea Sa, cu care ocazia i-a immanuatu programmulu seu.

Bursa de Viena de la 20. noiembrie, 1871.

5% metall.	58.05	Londra	116.90
Imprum. nat.	67.65	Argintu	116.75
Sorti d'in 1860	99.80	Galbenu	5.58
Act. de banca	819.—	Napoleond'or	9.32
Act. inst. cred.	308.30		

Propriet., edit. si red. respundet.: ALES. ROMANU.

„ALBIN'A“

Institutulu de creditu si de economii.

Terminulu pentru subscriverea de actiuni la „Institutulu de creditu si de economii“ „ALBIN'A“ se prolungește prin acăstă pâna in 30. noiembrie calind. nou a. c. cu acelu adausu, că alta prolungere nu va mai urmă la nici una intemplare.

Condițiunile remanu cele cunoscute.

Sibiul, 15. octombrie 1871.

Comitetul fundatoriu.